

عنوان مقاله:

بازتاب طبیعت در آثار نگارگری عهد صفوی (مکتب اصفهان)

محل انتشار:

اولین همایش بین المللی مبانی نظری هنرهای تجسمی ایران با رویکرد محیط زیست (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

فرزانه رحمانی نسب - دانشجوی کارشناسی ارشد پژوهش هنر، دانشگاه سیستان و بلوچستان، دانشکده هنر و معماری

خلاصه مقاله:

پاسداشت طبیعت نزد ایرانیان در آیین ها و فرهنگ مزدیسنا، مهر، میتراپیسم و زرتشت وجود داشته است، چنانکه در فرهنگ ایرانی از طریق طبیعت می توان به حقایق هستی دست یافت. مکتب دوره صفوی مکتبی طبیعت گرا می باشد که از سنت های خیال پردازانه دربار ترکمانان تبریز، سبک آکادمیک و طبیعت گرایی بهزاد در مکتب هرات و سبک تجاری مکتب ترکمانان شیراز وام گرفته است و از تلفیق این سه سنت سبک صفوی شکل گرفته است. موضوع اصلی نگارگری های مکتب اصفهان، انسان در کنار سایر عناصر طبیعت بوده که به نوعی شیوه ای تلفیقی است. در این مکتب افزون بر سنت های فرهنگی و اجتماعی ویژگی های اقلیتی پوشش های گیاهی و آب و هوا نیز در آثار نمود داشته است. با گسترش فضا سازی باغ و بیشه در عصر صفوی مردم بخشی از اوقات خود را در باغ و بیشه ها و فضاهایی چون طبیعت سپری می کردند، که این رفتار اجتماعی در بیشتر نگاره های آن دوران بازتاب یافته است. هدف از این پژوهش بازشناخت عناصر طبیعت و نمود آن در آثار نگارگری مکتب اصفهان می باشد. با گسترش باغ سازی در مکتب اصفهان، درختان و عناصر گیاهی اهمیت خاصی یافتند و نگاره ها به طبیعت نزدیک، و به صورت واقعی در محیط طبیعی پیرامون نگارگر وجود داشته اند عناصر درختان به تصویر کشیده شده متأثر از اقلیم و آب و هوای اصفهان بوده اند اما با بازتابی متفاوت تر از مکاتب ما قبل خود، با این نگاه که، در فضا سازی و طبیعت نگاری این دوران، عناصر متناسب با محیط و پیکره ها به کار رفته اند و پیکره ها هماهنگ با طبیعت بوده اند یعنی هرچه پیکره ها جوان تر و شاداب تر بوده اند درختان نیز جوان تر و شاداب تر و پوست آنها سبز یا سفید به نمادی از جوانی به تصویر در آمده اند و نگارگر در مواجهه با پیکره ای که دارای سن بیشتری بوده درختان را با شیارهای عمیق و در حالتی خمیده تر به تصویر کشیده است. روش پژوهش حاضر توصیفی تحلیلی می باشد.

کلمات کلیدی:

طبیعت، طبیعت گرایی، نگارگری، مکتب صفوی، مکتب اصفهان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/772205>

